

KANDUNGAN

Perutusan Gabenor Bank Negara Malaysia	xi
Prakata Pengerusi Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia	xiii
Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia	xv
Ahli-Ahli Majlis Penasihat Syariah Bank Negara Malaysia (1997 – 2010)	xvi
Pengenalan	xviii

BAHAGIAN I: KONTRAK SYARIAH

IJARAH	3
1. Penggunaan <i>al-Ijarah thumma al-Bai'</i> dalam Pembiayaan Kenderaan	
2. Pemindahan Tanggungan dalam <i>al-Ijarah thumma al-Bai'</i>	
3. Status Pemilikan Aset <i>Ijarah</i>	
4. Pembatalan Kontrak <i>Ijarah</i>	
5. Terbitan Nota Boleh Niaga Bank Negara Berasaskan Konsep <i>Ijarah</i>	
6. Kontrak <i>Ijarah</i> dengan Kadar Sewa Boleh Ubah	
7. Penanggung Kos Berkaitan Hak Milik Aset dalam <i>Ijarah</i>	
8. Liabiliti Penyewa ke atas Aset Pihak Ketiga	
9. Keutamaan Penyewa untuk Membeli Aset dalam Kes Kemungkinan Pembayaran Sewa	
10. Perkongsian Lebihan atas Penjualan Aset <i>Ijarah</i> antara Pemberi Sewa dengan Penyewa	
11. Penggunaan Aset Pihak Ketiga yang Diperoleh Melalui Kontrak <i>Mudarabah</i> sebagai Aset Sandaran (<i>Underlying Asset</i>) dalam Terbitan <i>Sukuk Ijarah</i>	
12. Penggunaan Konsep <i>Ijarah Mawsufah fi al-Zimmah</i> bagi Pembiayaan Perumahan dalam Pembinaan Berasaskan <i>Musarakah Mutanaqisah</i>	
13. Pembayaran Deposit dalam Sewa Beli secara Islam	
14. Penggunaan Aset Pihak Ketiga yang Diperoleh Melalui Konsep Jual dan Beli dalam Terbitan <i>Sukuk Ijarah</i>	

ISTISNA` 21

15. Pembiayaan Projek Berasaskan *Istisna`* dengan Cagaran Bon Konvensional

MUDARABAH 24

16. Instrumen Deposit Boleh Niaga secara Islam Berasaskan *Mudarabah* dengan Berkadar Terapung
17. Penggunaan Kontrak *Mudarabah* dalam Produk Akaun Semasa
18. Sijil Pelaburan *Mudarabah* sebagai Subjek Gadaian
19. Rizab Penyamaan Keuntungan (*Profit Equalisation Reserve*)
20. Kos Penyelenggaraan dalam Akaun Deposit *Mudarabah*
21. Urus Niaga Harian (*Intra-Day Transaction*) sebagai Satu Instrumen Pasaran Wang secara Islam
22. Perbelanjaan Tak Langsung (*Indirect Expenses*)
23. Penggunaan Wajaran (*Weightage*)
24. Amalan Institusi Kewangan Islam Mengalihkan Keuntungan Pelaburan *Mudarabah* kepada Pelanggan untuk Mengelakkan Risiko Komersil Teralih (*Displaced Commercial Risk*)
25. Jaminan Pihak Ketiga ke atas Liabiliti Pihak yang Berurusan dengan *Mudarib* bagi Urus Niaga *Mudarabah*
26. Jaminan *Mudarib* ke atas Liabiliti Pihak yang Berurusan dengannya dalam Usaha Niaga *Mudarabah*
27. Sumbangan Modal *Mudarib* dalam Usaha Niaga *Mudarabah*
28. Jaminan Pihak Ketiga ke atas Modal dan/atau Keuntungan dalam Urus Niaga *Mudarabah*

MUSYARAKAH 40

29. Produk Pembiayaan Berasaskan *Musyarakah*
30. Pembiayaan Berasaskan Kontrak *Musyarakah Mutanaqisah*
31. Penggunaan Konsep *Wa`d* sebagai Mekanisme Menangani Kemungkinan Pelanggan dalam Pembiayaan Berasaskan *Musyarakah Mutanaqisah*

QARD 47

32. Prinsip Qard dalam Kewangan Islam
33. Instrumen Pengurusan Mudah Tunai Berasaskan *Qard*
34. Penggabungan Pembayaran Awal secara *Qard* dengan Kontrak *Murabahah*

RAHN**53**

35. Dua Kemudahan Pembiayaan yang Bersandarkan Aset Cagaran yang Sama
36. Berurusan dengan Aset yang Masih dalam Cagaran
37. Sijil Deposit Tetap Konvensional sebagai Cagaran bagi Pembiayaan secara Islam
38. Penggunaan Sekuriti Hutang secara Islam sebagai Aset Cagaran
39. Penjualan Aset Cagaran Sekiranya Penerima Biaya Gagal Membayar Semula Amaun Pembiayaan kepada Pembiaya
40. Keuntungan yang Terhasil daripada Aset Cagaran Sepanjang Tempoh Cagaran

TAKAFUL**62**

41. Model Takaful Berasaskan *Tabarru`* dan *Wakalah*
42. Pelaksanaan Konsep *Musahamah* dalam Pelan Takaful Am Komersial
43. Model Perniagaan Takaful Semula Berasaskan *Wakalah* - Wakaf
44. Perlindungan Takaful bagi Pembiayaan secara Islam
45. Perlindungan Takaful bagi Pinjaman secara Konvensional
46. Perlindungan Takaful ke atas Produk Kad Kredit Konvensional
47. Takaful Semula dengan Syarikat Insurans dan Insurans Semula Konvensional
48. Yuran Perkhidmatan Takaful Semula sebagai Pendapatan Dana Pemegang Saham
49. Perjanjian Takaful secara Bersama (*Co-Takaful*)
50. Pengasingan Dana Takaful
51. Pengenaan Fi Pengurusan ke atas Caruman Peserta Takaful
52. Pengagihan Lebihan Dana Risiko Peserta
53. Pengagihan Keuntungan Pelaburan daripada Dana Pelaburan Peserta dan Dana Risiko Peserta
54. Peruntukan Rizab dalam Perniagaan Takaful
55. Mekanisme Menangani Defisit dalam Dana Risiko Peserta
56. Hibah dalam Takaful
57. Penamaan di bawah Skim Takaful yang Berasaskan Konsep Hibah
58. Penggunaan Prinsip Penuh Percaya (*Principle of Utmost Good Faith*) dalam Takaful
59. Kepentingan Boleh Lindung (*Insurable Interest*) dalam Takaful

TAWARRUQ	94
60. Produk Deposit Berasaskan <i>Tawarruq</i>	
61. Produk Pembiayaan Berasaskan <i>Tawarruq</i>	
62. <i>Sukuk Ijarah</i> dan Saham Berlandaskan Syariah sebagai Aset Sandaran dalam Urus Niaga <i>Tawarruq</i>	
63. Penggunaan <i>Tawarruq</i> dalam <i>Sukuk Murabahah</i> Komoditi	
64. Cadangan Model Operasi <i>Commodity Murabahah House</i> (Kini dikenali sebagai <i>Suq Al-Sila'</i>)	
WADI'AH	101
65. <i>Takyif Wadi'ah Yad Dhamanah</i> sebagai <i>Qard</i>	
WAKALAH	103
66. Penggunaan <i>Wakalah bi al-Istithmar</i> dalam Produk Deposit	
BAI` DAYN	106
67. Pembelian Semula Sijil Hutang Boleh Niaga secara Islam	
68. Jual Beli Hutang yang Bakal Terhasil daripada Perkhidmatan	
BAI` INAH	109
69. Penggunaan Konsep <i>Bai` Inah</i> dalam Terbitan Sijil Hutang Boleh Niaga secara Islam	
70. Penggunaan Konsep <i>Bai` Inah</i> dalam Pasaran Wang antara Bank secara Islam	
71. Penggunaan Kontrak "Jual dan Beli Balik"	
72. Syarat-syarat Sah Akad <i>Bai` Inah</i>	
73. Pemasukan Syarat Pembelian Semula Aset ke dalam Akad <i>Bai` Inah</i>	

BAHAGIAN II: KONSEP SYARIAH SOKONGAN

HIBAH	117
74. Hibah dalam Kontrak Pelaburan <i>Mudarabah</i> antara Bank	
75. Penggunaan Konsep Hibah dalam Kontrak <i>al-Ijarah thumma al-Bai'</i>	
76. Hibah dalam Kontrak <i>Wadi'ah</i>	
77. Hibah dalam Kontrak <i>Qard</i>	
IBRA'	123
78. <i>Ibra'</i> dalam Pembiayaan secara Islam	
79. Dua Bentuk <i>Ibra'</i> dalam Satu Perjanjian Pembiayaan	
80. <i>Ibra'</i> ke atas Produk Pembiayaan Perumahan yang Dihubungkan dengan Akaun Deposit <i>Wadi'ah</i> atau Akaun Deposit <i>Mudarabah</i>	
TA`WIDH DAN GHARAMAH	129
81. Pengenaan <i>Ta`widh</i> dan <i>Gharamah</i> dalam Pembiayaan Kewangan Islam	
82. Pengenaan Ganti Rugi ke atas Pelanggan yang Membuat Penyelesaian Awal	
83. Kaedah Caj Lewat Bayar ke atas Hutang Penghakiman	

BAHAGIAN III: PRODUK KEWANGAN ISLAM

INSTRUMEN KEWANGAN DERIVATIF	137
84. Urus Niaga Pertukaran Mata Wang Asing secara Lani (<i>Spot</i>) dan secara Hadapan (<i>Forward</i>)	
85. Swap Kadar Keuntungan (<i>Profit Rate Swap</i>) secara Islam Berasaskan <i>Bai`Inah</i>	
86. Urus Niaga Hadapan (<i>Forward</i>) Mata Wang secara <i>Bai` Mu`ajjal</i>	
87. Opsyen Mata Wang Asing Berasaskan Konsep <i>Hamish Jiddiyyah</i> , <i>Wa`d</i> dan <i>Tawarruq</i>	
88. Opsyen Mata Wang Asing Berasaskan Konsep <i>Wa`d</i> dan Dua Urus Niaga <i>Tawarruq</i> yang Dibuat secara Berasingan	

KAD KREDIT SECARA ISLAM**148**

89. Kad Kredit secara Islam Berasaskan Konsep *Bai` Inah* dan *Wadi`ah*
90. Kad Kredit secara Islam Berasaskan Konsep *Ujrah*
91. Manfaat Perlindungan Takaful bagi Pemegang Kad Kredit secara Islam
92. Rebat dalam Bentuk Pemberian Tunai (*Cashback*) ke atas Fi Tahunan Kad Kredit
93. Kad Kredit secara Islam Berasaskan Konsep *Wakalah* dan *Kafalah*

PRODUK HIBRID**155**

94. Produk Akaun Semasa Berasaskan Himpunan Kontrak *Wadi`ah Yad Dhamanah* dan *Mudarabah*
95. Produk Deposit Berasaskan Himpunan Kontrak *Mudarabah* dan *Qard*
96. Produk Deposit Berasaskan Himpunan Kontrak *Wadi`ah* dan *Mudarabah*
97. Pembiayaan Perumahan dalam Pembinaan Berasaskan Himpunan Kontrak *Istisna` Muwazi*, *Ijarah Mawsufah fi al-Zimmah* dan *Ijarah Muntahia bi al-Tamlik*

SUKUK BERASASKAN BAI` BITHAMAN AJIL (BBA)**160**

98. Pelaburan *Mudarabah* antara Bank sebagai Aset Sandaran dalam Jual Beli secara Tangguh
99. Kewujudan Aset Sandaran Sepanjang Tempoh Matang *Sukuk*
100. Kaedah Pembidaan bagi *Sukuk* BBA

**BAHAGIAN IV: ISU-ISU SYARIAH BERKAITAN OPERASI
INSTITUSI-INSTITUSI SOKONGAN DALAM KEWANGAN ISLAM**
CREDIT GUARANTEE CORPORATION (M) BERHAD**165**

101. Konsep Syariah bagi Operasi Kemudahan Jaminan secara Islam oleh Credit Guarantee Cooperation
102. Jaminan Terhadap Harga Jualan

DANAJAMIN NASIONAL BERHAD**168**

- 103. Konsep Syariah untuk Operasi Kemudahan Jaminan Danajamin Nasional Berhad
- 104. Pengasingan Modal dalam Operasi Danajamin
- 105. Skop Jaminan Danajamin ke atas *Sukuk*
- 106. Jaminan ke atas Obligasi yang Terhasil daripada Aku Janji Pembelian
- 107. Caj Lewat Bayar dan Caj Tambahan Rekursa
- 108. Pemilikan Aset Sandaran dalam *Sukuk* yang Berasaskan Kontrak Ijarah

PERBADANAN INSURANS DEPOSIT MALAYSIA**175**

- 109. Konsep Syariah bagi Operasi Insurans Deposit Islam
- 110. Percampuran Dana yang Disumbangkan oleh Institusi Kewangan Islam dan Konvensional dalam Insurans Deposit
- 111. Had Jaminan Deposit Perbankan Islam oleh PIDM
- 112. Definisi Terma “Deposit” dalam Insurans Deposit Islam
- 113. Kedudukan Tuntutan PIDM Berbanding dengan Tuntutan Pendeposit dalam Kes Pembubaran Sesebuah Institusi Perbankan Islam
- 114. Penggunaan *Muqasah* (Tolak Selesai) dalam Insurans Deposit Islam

PERBADANAN GADAI JANJI NASIONAL**182**

- 115. Kemudahan Jaminan Gadai Janji (*Mortgage Guarantee Facility*)

BAHAGIAN V: ISU-ISU SYARIAH BERKAITAN KEWANGAN ISLAM**PEMBUBARAN INSTITUSI PERBANKAN ISLAM****187**

- 116. Keutamaan Pendeposit Mendapatkan Semula Deposit dalam Kes Pembubaran Sesebuah Institusi Perbankan Islam
- 117. Perkongsian Lebihan Selepas Proses Pencairan dan Pembayaran Tuntutan antara Dana Perbankan Islam dengan Konvensional
- 118. Status Dana Konvensional yang Diletakkan dalam Akaun Pelaburan Khas *Mudarabah* dalam Kes Pembubaran Institusi Perbankan Islam

PIAWAIAN PERAKAUNAN DAN PELAPORAN KEWANGAN ISLAM

190

119. Kaedah Pembahagian Untung
120. Kaedah Pengiktirafan Pendapatan
121. Penggunaan Prinsip "*Substance Over Form*" dalam Kewangan Islam
122. Penggunaan Prinsip Kebarangkalian (*Probability*) dalam Kewangan Islam
123. Penggunaan Prinsip Nilai Masa dalam Kewangan (*Time Value of Money*)

LAIN-LAIN

197

124. Deposit atau Dana Pelaburan Pelanggan daripada Sumber yang Diragui
125. Pembiayaan kepada Pihak yang secara Jelas Menjalankan Aktiviti Bertentangan dengan Syariah
126. Penggunaan Overdraf secara Konvensional untuk Menampung Kekurangan Akaun Semasa *Wadiah*
127. Yuran Komitmen ke atas Baki Kemudahan Overdraf atau Kredit Pusingan secara Islam yang Tidak Digunakan
128. Instrumen Kewangan Islam sebagai Aset Sandaran dalam Urus Niaga secara Konvensional
129. Instrumen Pasaran Kewangan sebagai Aset Sandaran dalam Urus Niaga Bertanggung
130. Mekanisme Penentuan Jumlah Harga Penyelesaian dalam Pasaran Kewangan
131. Penstrukturan Semula (*Restructuring*) dan Penjadualan Semula (*Rescheduling*) dalam Perjanjian Pembiayaan secara Islam
132. Konsep Pembidaan oleh Peniaga Utama (*Principal Dealer*) dalam Pasaran Wang Islam
133. Penyelesaian Pembiayaan Menerusi Pembiayaan Baharu
134. Harga Jualan yang Tidak Ditentukan dalam Perjanjian Jual Beli
135. Konsep Sandaran bagi Urus Niaga Pendiskaunan Blok secara Islam (*Islamic Block Discounting*)